

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LIX. ÉVFOLYAM • 661. SZÁM

5.

2015. MÁJUS

CSEH KATALIN

Álom anyáról

Azt álmodtam, képzeld, anya,
hogyan játszok vagy: pöttyös labda.

Fehér pöttyös, piros labda,
gurulsz erre, aztán arra...

Én meg szaladok utánad,
de egyszer csak nem találalak.

Felpattansz az égre, napnak,
én meg idelent siratlak:

*Gyere vissza, kérlek szépen,
unatkozni fogsz az égen.*

*Hiányozni fogok neked,
mert én kisnap nem lehetek.*

Aztán felébredtem, anya,
nem voltál se nap, se labda.

Édesanyám lettél újra,
örömben hozzád bújtam.

Ragyogok apám borában,
lakom az anyai kenyérben.
(Nagy László)

DÖME ZSUZSA

Édesanyám

De jó is volt gyerekkorban!
Akármerre kalandoztam,
tudtam, hogy vár, karjába zár,
bárhol voltam, édesanyám.

De jó is lesz felnőttkorban,
ha vonattal, autóval
hazamegyek! Minden méter
tőle távol: kilométer.

De jó is lesz öregkorban!
Gyermekeim jönnek sorban,
ölükben az unokákkal
– kis kezükben vadvirág van –,

föld, ég között néhány méter
pár tízezer kilométer,
lát bennünket föntről talán,
és örül az édesanyám.

Isten éltesse
az édesanyákat, nagymamákat,
akik erősek és legyőzhetetlenek,
mert az angyalokkal cimborálnak,
és szívük tele van szeretettel,
boldogsággal.

KISS LEHEL

Altató

Édesanyád haja
ezer föléd hajló fűzfaág.
Édesanyád szeme
kéklő égbe vesző vadkacsák.
Édesanyád szája
szellő, tente-tentét suttogó.
Édesanyád öle
bárka, mézillatú, lágy hajó.

Édesanyád álma
fehér s magas, mint az Ararát.
Édesanyád szíve
hold, min csönd-karaván halad át.
Édesanyád lelke
álmod, békéd őrzőangyala.
Édesanyád szíve
mélyén boldogabb, mint valaha.

Bájoló

Bolgár népköltés,
Nagy László fordítása

Nőjj, növekedj olyan nagyra,
Mint kertben a szép olajfa,
Mint a szegfű, szépülj szépen,
Szállj, mint sólyom száll az égen,
Fuss, mint víz fut mederében,
Ugrálj, mint a nyúl a réten.
Lábad hasztalan ne járjon,
Aki meglát, megcsodáljon!

Ringató...

Angol ének

Az egyik angyal énekel, énekel, énekel,
Az egyik angyal énekel, ha este elfog az álom.

A másik angyal átölel, átölel, átölel,
A másik angyal átölel, ha este elfog az álom.

A harmadik most szárnyra kel, szárnyra kel, szárnyra kel,
És szárnyalunk az égbe fel, ha este elfog az álom.

ARANY KERTBEN ARANY FA

A rany kertben arany fa, arany bölcső alatta... Pósa Lajos versét ma már népi bölcsődalként dúdolják az édesanyák, bölcső azonban kevés háznál ring, kiment divatból ez a kis „bútor”, és baba is alig születik. Pedig a régi magyar falu életfája azért volt oly erős, dúslombú, mert gyakran ringott bölcső a szülők ágya mellett.

A bölcső szó tövét, értelmét keresve rátalálunk a billeg, népiesen büllög ide-oda mozgására, de a bölcsre is, amelynek eredeti jelentése varázsló, titkokat tudó. Márpedig a bölcs sámán billeg, ringatózik, és varázsimát dúdol, hogy révületbe essen, tudata átlépje az anyagi világ határát. De hiszen a kisbaba nem bölcs, és nem tud semmit – mondjátok ti erre. Bizony tud, csak nem emberi okosságokat. Lelke még szoros kapcsolatban áll a fényországgal, ahonnan érkezett. Figyeld csak meg: mosolyog és mondikál, de szeme nem ránk tekint: az angyalokkal diskurál.

A billegő bölcső álomba ringatja, de révületbe is: holdcsónakként visszasiklik vele az égi vizekre, ahol mint csillag, fénymag fürdött, ragyogott nem is oly régen, és visszavarázsolja az anyaméhbe is, amely földi élete első kilenc hónapjában ugyanilyen puhán ringatta. Valld be, bár meg-nőttél, még most is jólesik, ha anya ölbe vesz, és ringat egy kicsit.

Lábával ringatja, szájával azt mondja: Aludj, aludj... A vallásos népénekekben Szent Anna Máriát, Mária Jézuskát ugyanúgy a lábával ringatja, mint a hajdani falusi asszonyok csecsemőjüket.

De miért a lábával?

Azért, mert a keze foglalt volt, dolgozott szakadatlan: font, szőtt, varrt, tollat fosztott, gondoskodott népes családjáról. És közben volt ereje, kedve énekelni. Tudott is találni éneket, mondókát, mesét, imát, ráolvasást minden élethelyzetre, sírásra, nevetésre: altatót és lépegetőt, lovagoltatót és sebgyógyítót, fecskeköszöntőt és betegségűzőt.

Nem tanulta, beleivódott, átvette anyjától, nagyanyjától minden tudással együtt, amire lányként, asszonyként szüksége lehetett. A kisfiúk pedig apjuk, nagyapjuk szavaiból, mozdulataiból gyűjtögették magukba mindazt a tapasztalatot, ami „emberré”, családfővé nevelte őket. Hamar elkezdődött ez a „gyakorlati oktatás”: alig tanult meg járni, beszélni, nagytestvér lett a pöttöm lányból, fiúból, és vigyáznia kellett öccsére, húgára. Ringatta, höcögtette, mint nemrégén őt az édesanyja, a nővére.

Aludj, aludj, én szentségem... Nemcsak Mária dúdolhatott így szent kisdedének. Minden

édesanya és minden család számára szent a saját gyermeke, kincs és áldás. Így volt ez régen, és így van ma is. Csak az örömről fejezzük ki másképp. Ma üzletbe rohanunk száz babaholmit vásárolni, mindenből a legjobbat, a legdrágábbat. Régen a család látott hozzá előkészíteni mind-

Bölcsőd az... Kinek melyik verséből való e két szó, és mire vonatkozik? Tanuljátok meg a vers első szakaszát.

azt, amire a kis érkezőnek szüksége lesz: kevés tárgyat és sok erősítő, védő szertartást. Az asszonyok finom vásznat szőttek, babakelengyét varrtak, a férfiak bölcsőt faragtak.

Igyekeztek minden kis kelléket könnyen használhatóra, szépecskére formázni, de fontosabb volt, hogy a hagyomány lelkét beléjük rejtse: a gyolcs fehérsége őrizte a tisztaságot, a pólya szoros kötése az alig „földre pottyant, szárnyas-meztelen” kis lelket ölelte, marasztalta, az ingecske farkasfog-szegője a gonoszt tartotta távol.

A faragás a férfiak munkája volt. A régiek fel tudták építeni a házukat – nem egyedül, hanem kalákában, közös erővel –, bútort faragtak, elkészítették a háztáji és a mezei munka sokféle eszközét, a gyerekek játékait is.

Az eddigiekből már kitaláljátok, hogy a bölcső különös gonddal, áhítattal készült. Biztonságos fészekként kellett védenie a picit, és a szív ritmusára kellett billennie. Faragott, vésett, rovott, karcolt, égetett vagy festett mintái nem összevissza cífraságok voltak, hanem jelképek, üzenetek. Megidézték a kis ember egész életútját, pontosabban annak szellemi lényegét: a lélekmadarat, égi otthonunkat a nap, a hold, a csillagok képében, középen pedig a tulipános életfát az elődök tudásába kapaszkodó gyökereivel – a múlttal, megtörhetetlen törzsével – a jelennel és koronájával, ágával, levelével, bimbajával – a jövővel.

*Kebelembe vetnék ágyat, gyöngyvirágom,
Lelkem lenne lakóházad, aranyágom.*

Minden kisgyermek egy kezdődő életmese kicsiny királyfia, királykisasszonya, szülei a szeretet aranyába öltöztetik, de a régiek azt is tudták, hogy a próbatételeket nem végezhetik el helyette, azokat magának kell kiállania, mert Életországban a koronát nem lehet örökölni, megvásárolni, erőszakkal megszerezni vagy bohóc-sipkára cserélni. Csak kiérdemelni.

Zsigmond Emese

Márciusi megfejtések: A kalotaszegi párta fehér és gyöngyös, de nem hold, hanem korona alakú. **Nyertesek:** Páni Petra, Dés; Balázs Nikoletta, Székelykeresztúr; László Dávid, Gyulakuta.

Mezei lepedőbölcső

Teknőbölcső

Talpas bölcső

Felfüggesztett vagy lengő bölcső

A drágaköves fűdző

Valamikor régen a Székelykő alatt elterülő kis faluban, amelyet Torocónak neveznek, élt egy igen jómódú család. Ennek a jómódú családnak volt egy nagy bánata. Nem született gyermekük, akire mindezt a sok gazdagságot hagyhatták volna. Telt a láda arannyal, de szívük még inkább telt keserőséggel. Egy napon kiment az ember a kopár sziklákra, s amint kapaszkodik a hegyre, mozogni kezd alatta a föld.

– Hé, emberfia – morajlott a sziklaóriás –, hogy mertél az öreg Szikla lábára lépni?

– Ne haragudj, Szikla, nem vettem észre a lábad, mert nem húztál rá csizmát – vágta ki magát az ember.

– Mi járatban vagy errefelé? – érdeklődött a Szikla.

Az ember elmesélte bánatát.

– Egy cseppet se szomorkodj – dörgött a sziklaóriás –, itt ez a kis kődarab, vidd haza, s holnap reggelre kipattan belőle a legszebb gyermek a világon. De vigyázzatok, mert csak addig leszen a tietek, amíg mindenben helyesen cselekedtek.

S hát láss csodát, másnap reggel csilingelő hangocskára ébredt az ember és a felesége. A szobában egy gyönyörű szép lányka sürgött-forgott. A vidámság és a jó hangulat mindennapi vendég volt immár a háznál. Teltek-múltak az esztendő, s a kislány napról napra szebb lett. A vasárnapi táncokon minden legény csak őt nézte, s minden leány csak őt irigyelte.

Történt aztán, hogy az emberhez bekopogtatott egy szegény bányászlegény, aki vasércet akart eladni.

– Nem ettem már két napja, gazduram – panaszkodott a legény.

– Mit kezdjek én ezekkel a kövekkel?

– mérgelődött az ember, és kaput mutatott a bányásznak.

Nem röppent el egy gondolat, s jön jajveszékelve az asszony, hogy a lányuknak hült helye, csak egy kis kődarab van helyette a pitvarban.

– Én a Szikla fia vagyok – szolt a bányászlegény az emberhez. – Apám azért küldött, hogy próbára tegyem. Nem állta ki a próbát, de a lány oly szép, hogy első pillantásra beleszerettem. Elmegyek apámhoz, hátha megbocsát gazduramnak. A lányát pedig kikérem, ha hozzám adja feleségül.

– Hogyne adnám, édes fiam, csak láthassam újra – vágta rá a gazda.

Már estveledett, mikorra visszatért a Szikla fia.
– Atyám, a Szikla ma nincs jókedvében. Akkor lesz újra szép leánnyá a kend szeme fénye, ha elkészíti számára a föld legszebb *füdzőjét**.

– Annyi baj legyen – örült meg a gazda –, hiszen az én feleségem tudja a világon a legszebb *füdzőket* készíteni.

– Igen ám, apámuram, de van a feltételnek egy másik fele is: a *füdző* folyóvízből készüljön, s ragyogja be a lánya szívét.

– Hogyan készíthetnénk folyóvízből *füdzőt*? – szomorodott el újra az ember.

Ott ültek egymás mellett, és keseregtek. A ház előtt csordogált el a völgy kis patakja.

A Szikla fia bele-bele dobott egy-egy követ, s hát Úram, Teremtőm, a víz tükreben fényes csillogást pillantott meg. Belenyúlt a vízbe, s egy káprázó kő mosolygott a tenyerében, sőt odébb egy még ragyogóbb. Hej, de megörültek mindhárman!

– A *füdző* folyóvízből készül – kiáltotta a legény –, mégpedig a folyóvíz fénylő drágaköveiből!

Az asszony csodaszép hímzések közé varrta a csillogó köveket. Amikor az utolsó mintát is rávarrta, nagy ragyogás támadt, s a kis kőből ismét leány lett. Szülei nyakába ugrott, a legényt is megölelte, megcsókolta, s azóta is boldogan élnek, ha meg nem haltak.

* *füdző*: fűző, négyszögű dísz a mell közepén

Májusi mesénk „főszereplője”, a színesen hímzett melldísz, azaz *füdző* csupán egy piciny részlete a torockói viselet királyi pompájának. Szándékosan nem írtunk népviseletet, hiszen Torockó hajdan gazdag bányászváros volt, lakói módos polgárok, akiknek

ruházata nem a paraszti, inkább a középkori úri viseletre emlékeztet.

A kösnyős szoknya, az islógos ing, a ráncokba szedett palást, a fehér prémmel szegett mente, a bojtos zsinóröv, a rókaprémes ködmön, a posztórátétes templomcondra igen kifinomult ízlésre vall: kevés színt (fehér, kék, zöld, fekete) de annál gazdagabb motívumkincset használtak. A lányok aranycipke pártája szakasztott olyan, mint az egyik sumér királysírban megtalált 3 000 éves korona.

Buszkaland

Tudod, anya, akkor Nanával fel-szálltunk a buszra. Öreg busz volt, fáradtan szusszant, amikor meg-állt. Leültünk, és jött a kalauz bácsi – meséli Samu lelkesen.

– Kérem a legyeket – mondta.

– Micsodát?! – szólt közbe meglepetten anya.

– A legyeket kérte – folytatta Samu zavartalanul.

És akkor mindenki kivette a zsebéből a legyét, és odaadta a bácsinak. Nanára néztem, hogy van-e nekünk, de ő csak megrázta a fejét, s boglyas hajából kibukkant egy aranyszínű legyecske. A kalauz beleengedte azt is a pöttyös táskájába, s odaadta a buszvezetőnek.

– És mi történt?

– A vezető beengedte a legyeket a motorba, ott elkezdtek zúgni-búgni, zümmögni.

Anya erre nem is tudott mit szólni, csak hümmögött.

Akkor a busz megmoccant. Először a mellső kerekét emelte fel, aztán a hátsókat is megpörgette. Vett egy mély lélegzetet, és...

– És? Elindultatok? – vált most már igazán kíváncsivá anya.

– Nem, a busz felhorkant bosszúsan, de nem tudott elmoccanni a helyéről. A kalauz a szakállát tépkedte. Szegény szakáll nyögött is emiatt.

– Valaki nem adott legyet, túl kevés a légyerő. Nem indulhatunk – dörögte.

Az utasok erre csúnyán kezdtek nézni egymásra. Három, sőt ötágú vasvilla-tekintetekkel.

– Akinek nem volt legye, szálljon le! – pattogott egy duci pirinéni.

– Miatta elkésem a sakkpartit. Lehetek megint a feketével – busongott egy jóskabácsi.

– A maga képe olyan kegyetlen. Emberek, szerintem ő a legyetlen! – mutatott egy sovány pirinéni a szomszédjára.

A kezdődő pörpatvarban alig vették észre, hogy a hátsó ülésről előkecmereg egy pirinyó leányka.

– Én voltam – mondta csendeskén. – Bocsánat.

Erre az összes pirinéni és jóskabácsi rámeredt a maszatos lánykára. A jóskabácsik fején mérgében tótágast állt a kalap, a pirinéniken dühödten ágált a konty. De még a bajuszok is ezt morogták:

– Megböködöm, megszurkálom! – Sőt egy kackiásabb bajusz egyenesen ezt: – Atdöföm!!!

A pirinénik kezében méltatlankodva lógándoztak a csíkos szatyrok, egyre szűkebbre zárva a kört a kislány körül. Akkor Naná felemelte a kezét:

– Állj! – kiáltotta, és megrázta bozontos üstökét. Mindenki csodálkozva nézte, amint a csodasörényből elővesz egy tábla csokoládét.

– Na ezt együk meg. Utána okosabbak leszünk, jobban ki tudjuk módolni a büntetést – mondta különös mosollyal, és körbekínálta a csokit.

A nénibácsik vonakodva vettek egy-egy kockát, ám csakhamar felderült a képük. Naná ugyanis varázscsokit adott nekünk. Az olyan, hogy mindenki számára más ízű. Az én kedvencem a fagyí, így nekem fagyíízű volt, de volt ott töltöttkáposzta- és likőrízű kocka is. Így aztán mindenki elégedetten majszolt. Már csak egyetlen kocka maradt, amit mohón lestek a pirinénik és jóskabácsik is. Akkor az ablakon berepült egy pici légy, egyenesen a csokira szállt, s elmajszolta. Nem mondom meg, milyen ízű volt, de emlékszel, hogy az istállóban mennyi legyet láttunk, anya... Utána egyenesen a kalauz bácsi markába szállt, aki betette a motorba, s végre elindultunk.

Egész úton csend volt. A bevásárlókosarak szégyenkezve gubbasztottak, a bajsok röstellkedve konyultak, csak a motorlegyek zümörésztek vígan. Mi meg Nanával kétszer buszozhattunk aznap...

Anya hallgatott, és simogatta Samu szösze fejét. Elgondolta, milyen szerencsés is ez a fiú, hogy ilyen nagy-anya van. És hirtelen szeretett volna visszaemlékezni a sok csodára, amit Nanától, az ő különleges anyjától tanult.

DÖME ZSUZSA

Unokámnak

Egyetlen egy kívánságom:
lebegjek ott fenn az ágon
feletted mint óvó, féltő,
átölelő falevél.

Majd ha megnősz nagyon nagyra,
fa ágánál magasabbra,
akkor hulljak, óvó, féltő,
földre szálló falevél...
Akkor hulljak én.

Dicsekszik a nagymamám

Dicsekszik a nagymamám:

– Születik ám unokám!

– S a neve? – Legyen Dorka!

– S ha fiú lesz? – Sándorka!

Tudom, ezt csak azért mondta,
hogy a rímet el ne rontsa.

SZŐCS MARGIT

Csendadó

Már két hónapja zengett az erdő a fakitermeléstől. Nyüszítettek a láncfűrészek, visítotak a fahántolók, vonítottak a deszkavágók, kattogtak az aprítók, recsegték a fatönkdarálók, dirregtek-durrogtek a markolók, a daruk, a rakodók.

Teofil a teáscsészéjén pihengető dongó látványába fedkezett. Terka izgatottan tett-vett körülötte, fülében mohadugóval, fején vizes borogatással.

– Jaj, nem bírom tovább ezt a földindulást! Fájt a fejem, lüktet a halántékom. Nem lehet ebben a zúgó-bőgő körforgásban élni! Teofil, hogyan tudsz ilyen nyugodtan ülni? – síránczott Terka, a törpefeleség.

– Úgy, hogy éppen a forgás középpontjában ülök, ahol köztudott, hogy mozdulatlanság és nyugalom van – válaszolta a törpe.

– Jellemző rád, hogy ilyen badarságokat beszélsz. Megpróbálhatnál tenni valamit.

– Teszek is, nagyszerű ötletem támadt az éjszaka.

– Csak nem? Ki veled!

– Rádióadót létesítek, még ma délután hozzálatok.

– Már csak ez hiányzik, egy bömbölő rádió. Arról nem is beszélve, hogy úgysem hallanánk.

– Nem akármilyen rádió lesz ez, meglásd, anyjuk. Egy csendadó.

– Csendadó? Ki hallott még ilyet? Ekkora számárságot csak te tudsz kiötlöni, Teofil, ahelyett, hogy hangszigetelő falon törnéd a fejed.

Teofil elhessentette a dongót, felállt a székéről, elővette szerszámosládáját, és egész délután eszkabált, fúrt-faragott-kalapált.

Terka magán kívül volt a felháborodástól.

– Nem elég nagy a zaj, még te is kopácsolsz folyton? Ha így megy tovább, tudd meg, világga megyek – fenyegetőzött.

Teofil nem zökkent ki nyugalmából, makacsul és kitartóan dolgozott a tervén. Tuli, az unokája lelkesen inaskodott körülötte. Három hét sem telt bele, készen állt a közvetítő torony és a stúdió-terem.

Egy vasárnap reggel Teofil megfőzte a csipkebogóteát, kiöntötte az ünnepi agyagcsészébe, és Terka ágya mellé helyezte.

– Kortyolgasd csak, meglásd, jót tesz, és vedd ki a füledből a mohadugót, mert már nem lesz rá szükséged – kérte a feleségét, miközben bekapcsolta a rádiót:

– Kedves hallgatóink – szólalt meg a kis doboz – a *Csendadót* hallják. Adásunkat rövid műsorismertetéssel kezdjük. Nyolc órától válogatást közvetítünk *Az erdő csendje* című sorozatunkból. Tizenegy órától *A csendőr* című természetvédelmi magazinunkat hallhatják. Tizennégy órakor a *Csendóra* jelentkezik. Tizenhét órától fél óras *Síri csenddel* emlékezünk hősi halottainkra. Tizenhét óra harminc perctől indul a Rádiószínház. *A néma levente* monológját Hallgató Hugó színművész adja elő. Tizennyolc órától a *Vihar előtti csenddel* folytatjuk adásunkat. Húsz órától *Csendélet* művészeti adásunkat sugározzuk. Huszonegy órától *Csend a lelke mindennek* rovatunk következik. Huszonkét órától *Csendül a csend* zenés műsorunkat közvetítjük. Huszonhárom óra tíz perckor átkapcsolunk az *Éjszakai csendre*. Kellemes rádiózást kívánunk mindenkinek.

E pillanatban egyből megszűnt a rettentő zaj, és a szobát hamisítatlan erdei csend árasztotta el. Terka levette fejéről a vizesborogatást, élvezettel iszogatta a csipkebogyóteaát, titokban hálásan pillantva férjére.

A *Csendadó* híre bejárta a környéket. Hamarosan az erdőlakók zsebrádióval és fülhallgatóval jártak-keltek. Teofil, vállalkozása sikerén felbuzdulva, újabb fába vágta a fejszét: elhatározta, hogy megvalósítja régi álmát, a *Képtelen Televíziót*.

LÁSZLÓ NOÉMI

Álom

Álmomban
megfordult az erdő.
Föld alatt a korona,
égen a gyökér-felhő.

A fák kibukkant gyökere
egy-egy fekete bárány,
egyiküknek ott ül a
telihold a vállán.

Nem gondoltam volna:
ez ilyen egyszerű.
Gondolkodóba esett
a virág meg a fű.

Azt hiszem, jobb lesz, ha most
gyorsan ébredek.
Égre, ágak, föld alá,
kócos gyökerek!

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Rejtekhely

Ez itt az erdő,
benne a medve,
teli a bendője,
elszenderedne...

Mozdul az erdő,
baktat a szarvas,
emitt egy róka,
amott egy farkas.

Zöldellő erdő,
lombját növeszti,
bozontos kócéval
fiai elrejtí.

Peti meg a török

GÁRDONYI GÉZA nyomán

Mikor még török világ volt Magyarországon, egy Peti nevű fiút megfogott a török. Nagy, erős ember volt az a török. Feje akkora, mint a húszliteres hordó. Szája akkora, mint a lóé. Tenyere meg, mint a sütőlapát.

Jajgatott Peti, mikor a török kezébe került, és könyörgött:

- Török bácsi, eresszen el, eresszen el!
- Nem azért fogtalak meg, hogy eleresszelek! – felelte a török.
- Hát mit akar velem?
- Elviszlek Törökországba. Eladlak, mint a birkát. Jó pénzt kapok érte!
- Hát akkor hogyan látom meg anyámat, apámat?
- Sehogyan. Soha többé nem látod őket! A gyerek sírásra fakadt.
- Ne ríj – mondotta a török. – Még kilenc gyereket fogok, lesznek pajtásaid is!

Este a Tiszához értek. A Tisza közepén kis sziget zöldellett. Oda vitte a török a fiút.

A szigeten egy kis kunyhó állott. A török abba rakta be a sok harácsolt pénzt meg az összefogdosott gyerekeket. Ott élt Peti egy hétig a törökkel. De folyvást azon gondolkozott: „Hogyan szökhethék meg innen?”

Ám a török, ha hazulról elment, Peti kezét-lábát összekötözte vasláncsal.

Amikor a török otthon volt, a csónakot foltozta. Régi volt a csónak: minél többet kalapált rajta, annál széjjelebb esett. Utoljára széthullt az egész.

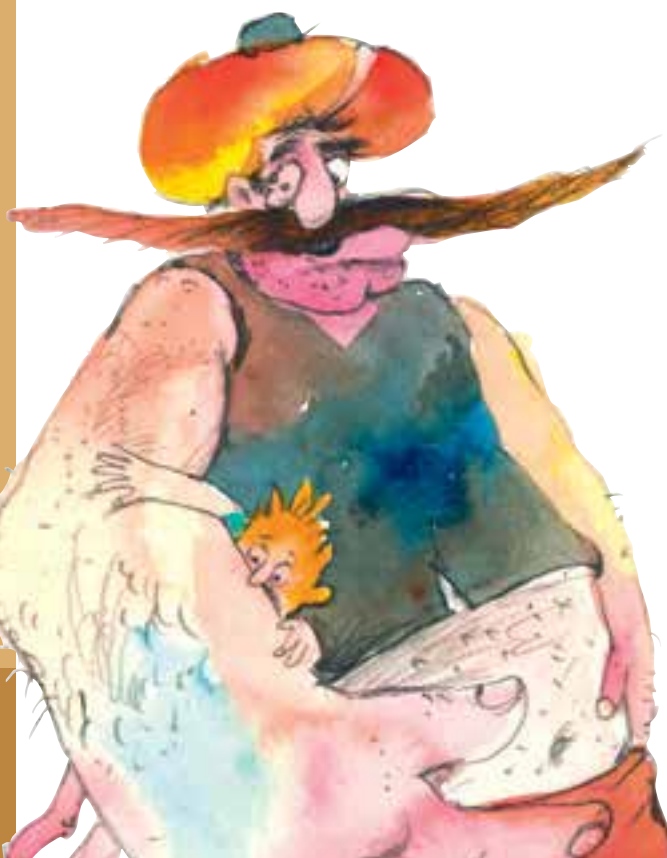
Peti közben a gyepen ült. Nagy innal-kinnal felhúzta a lábát, és a fejét aláhajlította. Kibújt a láncokból. A török egyszer csak azt látta, hogy Peti fenn van a szénaboglya tetején, s onnan leskelődik lefelé.

– Tyű, azt a sárga sarkantyúját a keresztapád rézkokasának! – kiáltotta. – Hát te hogyan mentél oda?

– Póznán másztam fel! – felelte Peti gyerek, mert arra gondolt, hogy ha ez a nagy, erős török póznán felmászik a boglyára, majd lebakfincál, és kitöri a nyakát.

Hát a török neki is indult, hogy majd utána mászik a gyerekeknek. De a pózna eltörött alatta. Le is bakfincált, de nem törte ki a nyakát, csak nagyot nyekkent. Peti lemászott a szénaboglya túlsó oldalán, és átúszta a Tiszát.

A török csak akkor vette észre, mikor már Peti a túlsó parton volt, és a vizet facsargatta a ruhájából.

– Tyű, azt a sárga sarkantyúját a keresztapád rézkokasának! – kiáltotta a török. – Hogyan jutottál át a vízen?

– Hát csak úgy – kiáltotta Peti a Tisza túlsó partjáról –, hogy egy nagy követ kötöttem a nyakamba, aztán a vízbe ugrottam.

Úccu, a török felkap egy nagy, nehéz követ. Kötí a nyakába. Ugrik a Tiszába. Persze a kő lehúzta a Tisza fenekére. Máig is ott van, ha a halak meg nem ették.

Peti meg szépen hazament apjához, anyjához. Máig is él, ha meg nem halt.

A rab asszony meg a fia

Népmonda

A mikor Dorozsmát a török feldúlta, az egyik lovas felkapott egy magyar kisleányt, maga elé tette a nyeregbe, és elvágatott vele.

Az ügyes kisleány megtetszett az egyik török nagyúrnak. Megvette a katonától, és együtt neveltette saját fiaival. A magyar fiúból nagy úr lett a törököknél. Amikor megházasodott, már basa volt.

Szép fia született, és az akkori szokás szerint magyar dajkát fogadott melléje. Őrizte is, dajkálta is a rab asszony a basa fiát. Úgy érezte, mintha a tulajdon unokája volna.

Történt egyszer, hogy a kisleány megbetegedett. Sírt-rítt keservesen, és a dajkának hirtelen eszébe jutott, hogy amikor az ő édes egyszülött fiának altatót énekelt, az mindjárt megnyugodott. Elkezdte hát szép csendesén énekelni ezt a szomorú nótát:

*Csijja e, bujja e, te szép török gyermek,
Nekem is volt egyszer szép kis gyermekem,
Elvitte a török, hogy a várt felverte,
Szép piros hajnalba', hajnalhasadásba'.
Most is megismerném, ha elébem jönne,
Karja fehérjéről, fehér szemölcséről.*

Meghallja ezt a nótát a török asszony, a basa felesége. Hívja az urát, mondja neki:

– Hallod-e, uram, hallod-e, mit mond a rab asszony?

Jön már a basa is, együtt hallgatják a rab asszony énekét. Az meg csak fújja, fújja, hogy a kisleányt csendesítse.

A basa meg szép csendesén feltűri az inget a bal karján, és mutatja a rab asszonynak:

– Mit látsz a karomon, te rab asszony?

A rab asszony abban a szempillantásban megismerte az édes fiát, és sírva borult a nyakába.

Elmondta a magyarlapádi Szilágyi-Székely Zsófia és a bethleni Câmpean Mária Noémi a marosvásárhelyi Regemondó Versenyen

DERÜLJ, DERÜLJ!

BALÁZS TIBOR

Szöcske- szökés

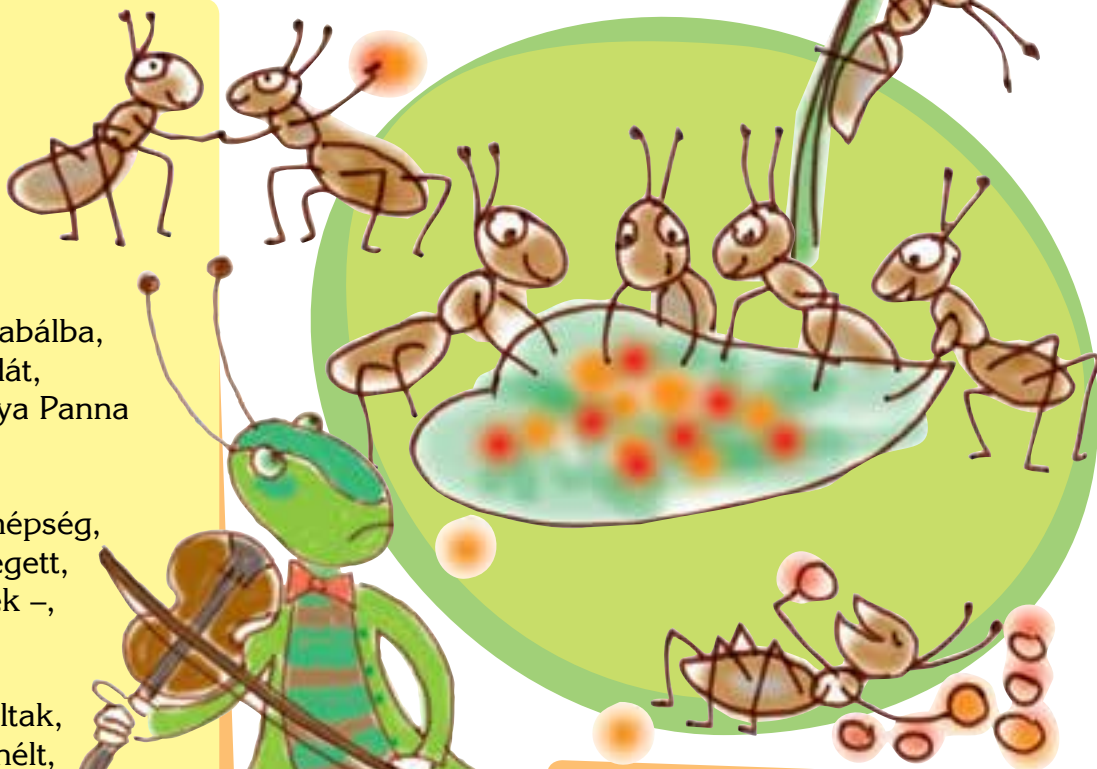
Meghívtak egy hangyabálba,
hű de pazar, láss csodát,
Hangya Anna s Hangya Panna
rendezte a fogadást.

Összegyűlt a hangyanépség,
mindenünnen hemzsegett,
uccu neki – fenegyerek –,
húztam a hegedűmet.

A hangyák jókat zabáltak,
már a gyomrom is zenélt,
hiányzott a reggeli, a
tízórai s az ebéd.

Hangya Anna, Hangya Panna
semmivel meg nem kínált,
csak egy székkal, ha már állva
nem bírom a muzsikát...

Nahát, én se voltam restebb,
a bál kellős közepén
úgy megszöktem, mint egy szöcske,
azazhogy pont úgy... mint én!

BERTÓTI JOHANNA

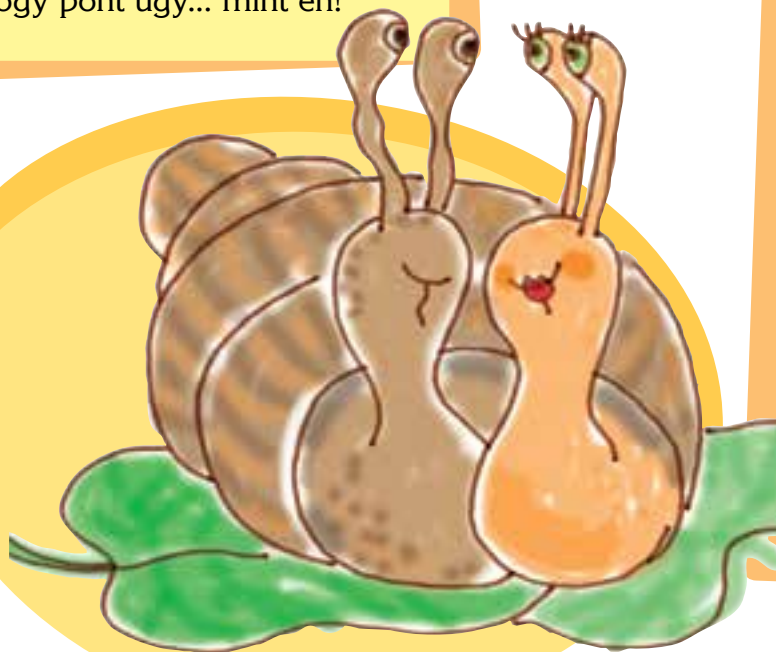
Csiga

Két csöpp csiga csendben cselleng,
apró csápjuk a szélben leng.
El sem hinnéd, ha nem látnád:
egyik Csilla, másik Csanád.

Útjuk csillog, fűszál hajlik,
csusszanásuk meg se hallik.
Csilla csába, Csanád kába,
együtt járnak a csárdába.

Így szól Csanád, s Csillára les:
„Kicsiny Csilla, párom, kedves!
Melyik házban férünk jobban?”
S csókjuk csattan, házuk koccan.

„Megvallom lakásom apró,
Épp csak egy leánynak való.
A tiednek nagyobb váza,
beférünk tán egy spirálba.”

LACKFI JÁNOS

Állati és növényi szerelem

1.
Karfiolfül
kőkényszem,
legyél enyém
egészen!

Cseresznyeszáj,
krumpliorr,
el nem hagylak
semmikor!

2.
Fecskealsó,
macskanadrág,
csoda, hogy még
felmennek rád!

Mackófelső,
nyúlcipő,
nem is vagy te
duci nő!

3.
Farkasalma,
kacsakő,
ölelj, babám,
ha csak kő!

Tyúkhúr, nyúlgát,
gyíkleső,
szívem érted
verdeső.

4.
Nyúlszáj, tyúkszem,
farkasszem,
érted, rózsám,
megvesztem!

Oroszlánszív,
rókalelek,
ha nem félnék,
szeretnék!

TÓTH ÁGNES

Kucsmagomba

– A kalpom oly otromba –,
sírdogált a kucsmagomba –,
gallérom is gyűrött szegény,
én vagyok itt az erdőben
a legcsúfabb gombalegény.
– Nekem tetszel,
nem vagy csúnya,
fess rajtad e gombagúnya.
Kalapodra más is vágyna –
súgta neki epedezve
a vargánya bájos lánya.
Lánggra gyúlt a kucsmagomba
gombaszíve azon nyomban,
megemelte rút kalapját,
s táncra kérte a vargánya
rövidlátó leánykáját.

MÉSZELY JÓZSEF

Pulykavigasz

Tudom én, hogy oka volna
dühöngeni dúlva-fúlva,
de ha tollát felborzolta,
így csitul az okos pulyka:

– Aki reám azt mondja ma,
csúf, rút állat vagy, te pulyka,
ebédjének ízét állja
ezután a cifra páva!

Unalmas állatok-e a csigák?

A franciáknak nyámi, nektek pihá,
nekem családi tragédia

A kék sárkány nevű tengeri csiga
csápjaiban gyűjti össze felfalt ellen-
ségének mérget

Nyár elején tömegesen bújnak elő a csigák, és esnek neki a zöld növényeknek, hogy pótolják a tápanyagokat, amiket téli pihenőjük alatt nélkülözniük kellett. Közülük az egyik, az éti csiga a nyugati országokban nyencsfalat, nálunk a kertészek bosszúsága.

A csigák 500 millió éve jelentek meg a Földön, bőven volt idejük a különböző életterek meghódítására. A szárazföldi csigák „tereptűek”, tengeri rokonaik viszont a korallzátonyok színpompás lakói. A szárazföldiek békés „vegetáriánusok”, a tengeri csigák veszedelmes ragadozók. Akadnak közöttük „lesipuskások”, „mérgekverők” és olyanok is, amelyek eredményesen használják a „nyaktilót”.

Kölcsönnyilakkal lövöldöz. A korallpolipok és a virágállatok a korallzátonyok veszedelmes lakói. Csalánzósejtjeikből kilövellő fonalaikkal háritanak el minden támadást. El is kerülnek őket a zátony lakói, kivéve egyes csigákat. Ezek a hátukon nem csigaházat, hanem ágasbogas függeléket viselnek. A veszedelmes csalánsejteket egyszerűen lenyelik. A csípős falatok nem emésztődnek meg, hanem a háti függelékebe – mint valami fura tegezbe – vándorolnak, s most már a csiga lövöldöz velük ellenségeire.

A kúpcsigák trópusi és szubtrópusi tengerek lakói. Házuk különösen szép rajzolatú. Ám ezek a szépségkirálynők egyben a tengerek mérgekigói is: hosszúra kinyújtható ormányukon keresztül tüskés mérgefogat lőnek áldozatukba. Előfordult már, hogy a turisták

Kiskópé

Miért hívják csigalépcsőnek a csigalépcsőt? Mit neveznek az iparban csigának, és mire használják?

Márciusi megfejtés: Arany János *A fülemüle* című versében Péter és Pál a fülemüle dalán vész össze, de csak a bíró jár jól, mert mindkettőjüktől pénzt zsebel be. **Nyertesek:** Orbán Klára, Kovászna; a csikjenőfalvi és a kibédi IV. osztály.

**Havonta
3 díjat!**
szomszédok.hu

a szépséges csigaház után nyúltak, és az életükkel fizettek érte.

Egyes csigák „nyaktilót” alkalmaznak áldozatuk elejtésére: ha egy óvatlan halacska közeledik, hívogatóan megemelik házuk borotvaéles szélét. Amint a kíváncsi halacska bedugja fejét a ház nyílásába, annak széle éles bárdként csapódik le, majd az így elejtett zsákmányt a csiga jóízűen elfogyasztja.

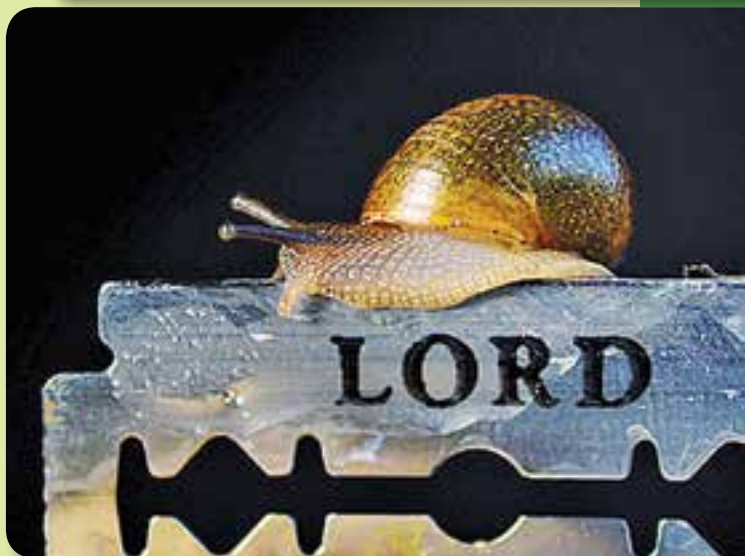
A kutatókat azonban ennél a vérszomjas társaságnál sokkal jobban érdekli az a nyálka, amelyet a csigák „lábában” található mirigy termel. Ezen a nyálkán csúszik a csiga, és ennek köszönhető, hogy az élére állított borotvapengén is könnyedén átsiklik anélkül, hogy megsérülne.

A nyálka kiváló ragasztóanyag, azonkívül baktériumölő, sebgyógyító és szövetújráképző hatása is van. Az éti csiga „öngyógyító” nyálkáját már az ókori görögök is használták a bőr sérüléseinek és gyulladásainak kezelésére. A mai kor kutatói vizsgálják a nyálka vegyi összetételét, hogy ezeket az anyagokat majd sikeresen alkalmazhassák a gyógyászatban.

BITAY ÉVA

Szép vagy, szép vagy, de... Hófehérke mostohájának is te adtad a mérget?

A zsilett a mászókéja, de mivel borotválkozik?

Mit gondol...

a gyerek és a kutyus? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

MIT GONDOL A JUH?

A márciusi képünkhöz érkezett ötletekből:

- A fától nem látom az erdőt, vagy a bundámtól a farkast?
- Segítség, megvakultam! Miért van ilyen sötét?
- Kéne egy napszemüveg, mert így nekimegyek a fának!
- A nevem Purka, az apukám puli, az anyukám birka.
- Azzá válsz, amit megeszel: én szénakazallá.
- Szeretem a téli frizurám, de sajnos mindjárt rövidre nyírják.

Miklós Edit, Ivó, Péterfi Renáta, Kibéd, Fazakas Beáta, Lövéte, Szőke Lehel, Szatmárnémeti, Matea Ramona, Marosvásárhely, Varga Eliz, Gábor Judit, Csíkjenőfalva, Szász Tamás, Székelykeresztúr

Kvak a nagyváradi bazilikában

Halihó! Képzeljétek, a minap Nagyváradon voltam átutazóban, és alaposan megnéztem magamnak (és persze nektek is) a római katolikus székesegyházat.

Kevesen tudják, hogy a nagyváradi Szent László-székesegyház vagy bazilika a legnagyobb barokk stílusban épült templom Romániában.

Szent László nemcsak Nagyvárad, hanem egész Erdély védőszentje. Csodatetteinek emlékét elevenen őrzi a nép emlékezete. Legendás alakja mint lovagkirály és szent védelmező jelenik meg sok-sok mondában, mesében. Feltételezések szerint népmesénk hőse, Árgyélus királyfi, akinek neve az Erdély szóból ered, Szent László csodás alakját őrzi.

Erős és igazságos király volt, az országban törvényes rendet teremtett. Nemcsak termete volt óriás, hanem hősiessége, személyes példájának ereje is. Számos nagyszerű győzelmet aratott a kun, a tatár, a török ellen.

Nevét a legendákon és imákon kívül Kárpát-medence szinte száznál több falunév, sok-sok templom, utca, iskola és más intézmény neve őrzi.

A nagyváradi bazilika monumentális méretű. A központi hajó hossza 70 m, szélessége 40 m. Ennek a templomnak az elődjét Szent László alapította Nagyboldogasszony tiszteletére. 1117-ben ide temették el. Ezt a templomot hiába keresnéd, tatár és török pusztította, két tornyát földrengés döntötte le. Bethlen Gábor

uralkodása alatt végleg elpusztult. Újjáépítésének tervét 1750-ben az osztrák Franz Anton Hillebrandt készítette el, 1752-ben Forgách Pál püspök tette le az alapkövét. Az építést Giovanni Battista Ricca, olasz építész vezette, halála után pedig Domenico Lucchini folytatta. A kész székesegyházat Kollonits László püspök szentelte fel 1780-ban.

Az előtte látható Szent László-ércszobor eredetileg a főtéren állt, de a román hatalom elől 1921-ben ide menekítették.

Közel hozzá áll egy másik, kisebb méretű, sokkal régebbi Szent László kőszobor, amelyet 52 éven át a földben rejtettek el. 2000-ben újították fel, ekkor került a mai talapzatára.

Nagy ünnepek alkalmával körmenetet tartanak Szent László hermájával. Ez egy hatvan centiméter magas, aranyozott ezüst mellszobor, amely híven követi Szent László arcvonásait, és belsejében rejtje az ereklyét, Szent László koponyájának egy kis darabját.

A székesegyház egyik legnagyobb művészi értéke a Krisztus Urunk mennyei diadalát megjelenítő, Johann Nepomuk von Schöpfung által festett kupolafreskó. A falfestményeket Storno Ferenc készítette 1878-ban.

A Mária mennybemenetelét ábrázoló főoltárt, valamint Szent Lászlót és a Szent Családot megjelenítő két nagy mellékoltár képeit Vinzenz Fischer készítette. A főoltár két oldalán Szent István és Szent Imre herceg szobra áll. A hatalmas orgona Mária Terézia adománya.

Remélem, tetszett váradi sétánk. Látogassátok meg ti is a csodálatos várost, amelyet Ady Endre kis Párizs-nak nevezett. Még visszatérünk ide.

Addig is sziasztok, BBBRRRREEEKKKK!

Írta, rajzolta, fényképezte KOVÁCS RÉKA RHEA

Küldj te is saját felvételt
vagy rajzot!

A tópartról készült rajzot
Miclea Andrea
Szidóniától
kaptam,

a szarvas „portrét”
Veres Beátától,
mindketten
marosvásárhelyiek.

FURCSA SZEMÜVEGEK • FURCSA SZEMÜVEGEK • FURCSA SZEMÜVEGEK • FURCSA SZEMÜVEGEK

2

2

1

1

3

3

4

6

Honnan ered a szem-
üveg két régi neve:
okuláré, pápaszem?

A könyvnyomtatás feltalálása után megszaporodott az olvasnivaló, sok és olcsó szemüvegre volt szükség. Elterjedt a ma is közkedvelt drótkeretes szemüveg, amely az orron nyugszik, és két kampóval a fülbe kapaszkodik. Harry Potter is ilyen visel.

Kínában jóval az európaiak előtt viseltek szemüveget, de nem a látás javítására, hanem a nap ellen és az előkelőség jeleként.

Az eszkimók évezredek óta használják a fából vagy csontból faragott fényszűrő szemüveget. Enélkül megvakulnának a sziporkázó hóban.

A boszorkány a varázsgömbben, a mai ember okoszemüvegével láthat meg titkokat. Szemüveded óra, telefon, mozivászon, számítógép, válaszol kérdéseidre, leírja, amit diktálsz neki, kijavítja hibáidat, sőt a csúnya szavakat is kigyomlálja mondataidból.

Tanítók álma, gyerekek réme: ez a japán szemüveg jelzi, ha nem figyelsz, gondolataid elkalandoznak az óráról.

De most tegyük le az okosító szemüveget, és lazításképp nevessünk egyet ezeken a mókás szemüvegötleteken.

Zsigmond Emese

Megfejtések – régi magyar ékszerek: A kőöntő töve a köt ige, az ékszer karra, nyakba, ruha elejére kötötték. A drágaköves násfát láncon, nyakban, a tollforgót sisakon, turbánon, a boglárt (aranyszálas, ékes gombot, bogot) ruhán, övön, fövegen, lószerszámon, az ékköves diadémot homlokon, fejen viselték. **Nyertesek:** Pál Laura, Gyergyóremete; a **szászrégeni** A. Maior Iskola IV. B, a marosvásárhelyi L. Rebreanu Iskola III. E osztálya.

**Havonta
3díjat!**
sorozat

Rejtvénypályázat

Szép Ernő Anyák napi versének két sorát küldd el nekem, egy szép csokor virágot pedig adj át édesanyádnak május első vasárnapján. Előbbiért (ha szerencséd van) könyvjutalom jár, utóbbiért puszi.

A Rejtvénykirály

Egyetlen, egyetlen,
Egyetlen anyám van.
Óh, kedves gyerekek,
Hogy kell rá vigyáznom,
..... !

VÍZSZINTES

1. A megfejtés 1. sora

9. Török férfit

10. Szenvedés

11. Irsay Anna névjegye

12. Szurkolók öröme

13. Nagy orosz folyam

14. Eltulajdonít

15. A Kincskereső
kisködmön írója

1	2	3	4	K	5	6	7	E	8	K
9					10				11	
12				13				14		
	15		16			17	18			
19	S		20			21		22		K
23			24			25		26		27
H		L		V			Á			

17. Lopakodó

20. Nulla

22. Kutya

23. L!

25. Becézett Pál

27. Állatlakás

7. Inna a közepén!

8. Kamion része!

13. Örlemény

14. Zászló teszi

16., retek, mogoró

18. Szintén ne

19. A megfejtés 2. sora

21. Becézett Olivér

24. Háziállat

26. Csak félig illó!

28. Lovagolni kezd!

FÜGGŐLEGES

1. Földbe kerül, ha elvetik

2. Alvás közben „látjuk”

3. Téltre takarmányt tárol

4. Igaz Tamás névjegye

5. Hordómérték

6. Bikaborjú

VAJNÁR ILONA
rejtvénye

Nagy Petra Irén,
Szamosardó

Szabó Emőke Renáta,
Marosvásárhely

Nyertesek

A két márciusi rejtvénypályázat megfejtése: Szabadságharcosok vére / Lükett lenn a gyökerekben. Vitézkötés. Nyertesek:

Benkő Róbert Carlos, Oklánd; Molnár Melinda, Zimándújfalu; Szűcs Nikolett, Szilágykraszna; a nagyváradi 11-es Iskola III. B osztálya; a mezősámsondi III. B; a kézdiszentkeresztii III. osztály.

Találd ki!

T	A	N	O	G	R	O
G	U	R	Ó	Z	S	A
Ó	A	L	O	I	V	LY
H	Ó	V	I	R	Á	G
A	O	P	I	P	A	CS
R	SZ	I	C	R	Á	N
I	B	O	LY	A	R	N

1

Húzd ki a táblázatból az alábbi virágneveket (vízszintesen, átlósan, bármilyen irányban haladva olvashatod őket), a megmaradt 7 betűt pedig olvasd össze: a képen látható, furcsa nevű virág a megfejtés.

HÓVIRÁG
IBOLYA
NÁRCISZ
ORGONA
PIPACS
RÓZSA
TULIPÁN
VIOLA

2

Mátyus Beáta, Kibéd: 1. Naprendszer központja 2. Anya párja 3. Lelkipásztor 4. Téli nyakravaló 5. Friss 6. Hideg évszak 7. Esztendeje 8. Por és víz keveréke

1			C
2			
3		É	
4			
5			
6		Y	
7			
8			
9			
10			

Deák Panna,
Székelyudvarhely

3

Gál Mátyás, Csíkdánfalva:

1. Küzdelem 2. Becézett Antal 3. Szerszám megfogható része 4. Szélesre nyitott 5. Egyidős testvérpár 6. Apó párja 7. Kerti szerszám 8. Egészen kicsi 9. Ki-be járunk rajta 10. Sakkjátszma vége

1		
2		
3		
4		
5	D	
6		
7	V	
8		

4

Sípos Bálint, Magyarlapád:

1. Melegítő égitest 2. Alsunk benne 3. Vörös, mint a ... 4. E felé igyekeznek a versenyzők 5. Férfi ruhadarab 6. Ebbe fúj a bíró 7. Lóeledel

1		
2		
3		K
4	É	
5	N	
6		
7		

5

Betűrejtvény. Az ilyen sütit anya is szereti.

C is is is
is is is
is is is

6

Anyák napi meglepetés. A kislány mondatából hiányzó szót a képek kezdőbetűinek összeolvasásával tudod meg.

– Anya, a reggeli, amit az ágyba szerettünk volna hozni neked, a konyha (megfejtés) van...

Szólj, szám!

Szó-móka

1. Mi az érdekes ezekben a mondatokban? Anni tejet inná. A rokká ki se esik, akkor. Csak a mama makacs. Barbara arab rab. Darázs eledele szárad. Szerkesszettek hasonlókat.

Két túró találkozik:

– Szia, hogy vagy?
– Halkabban, körözött vagyok.

.....

– Biztos úr, kérem, valaki felakasztotta magát!
– Engem?

.....

Nem tudta mi az a kom-pót, de kisült, hogy befőtt.

.....

– Hogyan köszön a foci-drukker az aszfaltozóknak?
– Jó reggelt, jó szurkolást!

.....

3. A Szatmár megyei KAV egyik feladata: Írjátok az alábbi szavak mellé a rokon értelmű párjukat! A leírt szavak kezdőbetűi új szót alkotnak. Apró, eszes, rest, tanít, hangos, vézna, jókedvű, bizonygat, csúnya.

Márciusi megfejtések: 1. A kel, kelet, kikelet szavak közös töve a kel ige, mely ébredést, megújulást jelent. 2. A kakukktojás a zokni. A kis-test-vé-rem zo-kog, mert zo-kon vet-te, hogy a-nya el-ment itt-hon-ról, de én zok-szó nél-kül tű-röm. 3. Senki sem hibátlan: Nem találsz barátot, ha hibátlan embert keresel. Halat szálla nélkül, embert hiba nélkül nem lehet találni. A gyermek olyan, mint a szülei: Vér vízzé nem válik. Sólyomnak nem lesz galamb a fia. Eb apának kutya a fia. Hallgass az öregre: Ősz fejnek süveget emelj. Öregek vezetik a hadat. Öreg katonának élesebb a kardja. Ne beszélj meggondolatlanul: A buta fecseg, az okos beszél, a bölcs hallgat. Beszélj keveset, mondj sokat. Ne akarj rosszat: Ne csak tudd a jót, hanem tedd is. Aki másnak vermet ás, maga esik bele. Tartsd be az ígéretedet: Az ígéret adóssá tesz. Ígérni uraság, megadni emberség. Ne légy lusta: A szorgalom hatalom. Későn indulsz, későn érsz.

Nyertések: a sóváradi III., a körtvélyfái III., a lövétei III. B osztály.

MASZAT MŰVÉSZ és a NAPVIRÁGOK

Egy szép májusi reggelen szomszédunk virágoskertjében furcsa hangokra figyeltem fel. Bár nem illik, de hallgatózni kezdtem: a sárga és a narancssárga színű virágok beszélgettek. A sárga tulipánok, nárciszok és társaik a pitypangokkal, kalendulákkal vitatkoztak azon, hogy ki legyen a Napvirág. A napraforgó a kert sarkában magasodott, szirmait rendezgette, majd egyenesen a Nap felé fordult, s ezzel véget vetett a vitatkozásnak.

A sárga szín napjainkban is a fenség kifejezője. A sárga színű ruhák és tárgyak változatlanul a magasabb társadalmi rangra utalnak. Mint a Nap színét, a vidám sárgát a nevetéssel, a boldogsággal és a mulatozással társítják. Lélektani szempontból a színskála legboldogabb színe. Aranysárga árnyalatai pozitív jövő ígéretét hordozzák. Sárga környezetben az ember bizakodóvá válik, ám bánjunk óvatosan vele, mert az irigység színe is ugyanakkor. A szemnek ez a szín a legfárasztóbb, súlyosan megterhelheti, ha túlzásba vesszük a használatát.

A sárga szín már messziről is jól látható, ezért használják gyakran a figyelmeztetés, a veszély szimbólumaként. Régen a hajókon, ha járvány tört ki, a fő árbocra sárga zászlót vontak fel, így jelezve, hogy a bárka utasait vesztegzárba helyezték.

Serkenti a szellemi folyamatokat, az idegrendszert, az étvágyat, ösztönzi a közlékenységet. Segít energiával feltölteni az embert, és enyhíti a búskomorságot. Mivel melegséget, optimizmust és ragyogást sugároz, az összes árnyalata azonnal örömezzet kelt az emberben.

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Fessetek, rajzoljatok ti is mesés virágoskerteket, beszélgető napvirágokat.

Havonta!
3 díjat!

Van Gogh (1853–1890)
holland festő híres
napraforgói

Gross Arnold

(1929, Torda – 2015, Budapest)
a Nemzet Művésze, Kossuth-díjas
magyar grafikus képeit csodálatos,
gyermeki mesevilág jellemzi

Zöld király birodalmába vezetett el: **Bódi Dóra**, Kolozsvár (1); **a marosszentgyörgyi IV. C (Bóni Csaba** rajza – 2) és **András Dóra**, Lövete (3).

Levelező

Ha úgy érzed, mint Petőfi, hogy „a földön neked van a legszeretőbb anyád”, tanulj meg egyet verseink közül, készítsd el valamelyik kézimunka-ötletünket, és Anyák napján köszöntsd fel anyukádat. Írd meg, rajzold le, milyennek látod őt. Mi azt próbáljuk elképzelni, milyen örömmel olvasák levélíróink a Posta rovatot. Aki nemcsak megfejtést, hanem pár soros levelet, rajzot, kézimunkát küldött nekünk, nevét vagy osztályát megtalálja ebben a felsorolásban: **Kilyén Anita**, Marosvásárhely; **Aszalos Nóra Orsolya**, Csittszentiván; **Török Nándor**, Orbán Klára, Kovászna; **Német Henrietta**,

Sepsibükszád; **Benkő Kitti Vanda** és **Róbert Carlos**, Oklánd; **Cornea Kincső**, Marosfelfalu; **Donáth Anna Bella**, Havadtő; **Péter Márton**, Kőhalom; **András Dóra**, Lövéte; **Kis Róbert**, Szásznyíres; **Kiss Balázs**, Szováta; **Harkó András**, Nyáradkarácsonyfalva; **Deák Panna**, **Bálint Anna**, **Simon Kriszta**, Székelyudvarhely; **Szőcs Lídia Alexandra**, Szentgerice; a **szászrégeni** A. Maior Iskola IV. B; a **marosvásárhelyi** Al. I. Cuza Iskola III. E, a L. Rebreanu Iskola III. E, III. F, III. G, IV. E, IV. F, a G. Coșbuc Iskola III. C, a Bernády György Iskola III. D, a **nagybányai** N. Iorga Iskola III. C; a **brassói** 8-as Iskola IV. C; a **szatmárnémeti** M. Eliade Iskola IV. E; a **gyergyószentmiklósi** Fogarasy Mihály Iskola III. B, IV. A, a Kós Károly Iskola IV. osztálya; a **mezősámsondi** III. C; a **csomaközi** III.; az **oroszhegyi** III.; a **tordai** III.; a **körtvélyfái** III.; a **datki** II–III.; a **zabolai** III. B; a **kézdíszentkereszti** II., III. IV.; a **dési** III., IV.; a **csíkdánfalvi** III. és IV. SbS; a **maroszentgyörgyi** III. D, IV. C; a **mezőpaniti** III.; a **székelyszenterzsébeti** III.; a **bánffyhyunyadi** IV. osztály, árpádi olvasóink.

• **Pista Daniella** tanító néni felvételén ragyog a napfényben **lészpedi** olvasóink gyönyörű népviselete. Édesanyjuk, nagyanyjuk keze munkája a sok pompás szöttes. Biztosan meg is köszönik nekik, nemcsak Anyák napján.

• **A lövéteiek** is büszkék gyöngyös mellényükre, szöttes szoknyájukra. **Mag Ottilia** tanító néni népdaléneklő versenyükről küldött képet. **András Mónika** tanítónő pedig ezt írja: *Az Életfának gyökere, ága című sorozat a gyerekeknek igazi kincs, magyar neveltetésük nélkülözhetetlen elemeit találjuk benne. Köszönjük a lelkes, ízes írásokat! Továbbra is várunk hasonló sorozatokat.*

Péterfi Renáta Melinda,
Kibéd

● **Bartalis Margit** tanítónő büszkén mesélte el, hogy a **segesvári** harmadikos fiúk nemcsak édesanyjukat, hanem az osztály lányait is felköszöntötték.

● Anyák napja **Árpádon**. **Bunau Irén** tanító néni minden kisdiákját lefényképezte az anyukájával és a neki készített szeretlek-virággal.

● Ezek az **élesdi** kis történeszek a *Napsugár Nagy magyarok* sorozatából gazdagítják ismereteiket. **Ciavoiné Létei Andrea** tanító néni honlapunkról nyomtatta-nagyította ki a színes, érdekes tablókat.

● *Kertész leszek...* Ezt a „világmegmentő” foglalkozást tanulgatták az *Iskola másképp* héten **Dragomirescu Viola** **segesvári** negyedikesei. **Demeter Andor** erdész bácsival palánta-csemetéket ültettek, gondoztak.

● A Szivárvány *Csipike-meséiből* készültek a Kurutty körzeti szakaszára **Krammer Teréz** és **Halász Mónika** belényesi tanítványai. Barátságukat és a szorgos munkát Csipike-tortával ünnepelték meg.

● Az **Alföldy Andrea** tanító néni által szervezett *nagyvárad* *mesevetélkedőn* mindhárom szatmári csapat kitűnően szerepelt. **Leiti Mónika** két csapata II. és III. díjat vitt haza a **szatmárnémeti** M. Eliade Iskolába, **Heveli Rita** diákjai pedig a **nagykárolyi** Kalazanci Szent József Katolikus Líceum hírét növelték *Napsugár* különdijukkal.

ANYA NAP AZ ÉGEN

E jácint-csokorral kívántak boldogságot minden édesanyának **Molnár Hajnal** tanító néni diákjai a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Iskolából.

Laurán Angéla tanító néni felsőbb-nyai negyedikesei csupa szív virágokat ragasztottak az anyukáknak.

Molnár-Gál Sarolta lőrincrévi osztályának gondosan hajtogatott tulipán és ágakból kötözött madárkuckó volt az anyák napi ajándéka.

Somogyi Piroska
szilágynagyfalusi osztálya

A szászrégeni A. Maior Iskolában **Mátyás Erzsébet** diákja, **Bakos Imola** Adrienn virágosleveles családfát készített, **Ghéczi Melinda** osztálya pedig szivacs-
gumiból ragasztott tavaszi tájat.

Szilágyi-Székely Melinda tanító néni magyarlapádi osztálya magokból, fonalból komponált virágos kártyát anyának.

Nyírfakorongra pingáltak, papírból vágtak mosolygó tulipánt **Sándor Emőke** tanító néni diákjai a **székelyudvarhelyi Móra Ferenc Iskolában**.

Méhviasz és szárított virág a fő ékessége annak az üdvözlőnek, amelyet **Vincze Éva** másodikosai készítettek a **gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskolában**.

Bodor Annamária és **Szabó-Sebők Enikő** tanítványai küldték Kovásznáról

Csiszér Anna tanító néni mezőpaniti kisdíákjai

Geréd Erika tanító néni csíkdánfalvi osztálya

Népművészeti elemek pompáznak **Nagy Lenke** tanítónő ivói kisdíákjainak üdvözlőlapján.

Irka-firka

Édesanyám, nagyon szeretlek!
Virágcsokorral köszöntelek.
Boldogságot, örömet kívánok,
Köszönöm, hogy megláthattam
a napvilágot!

Tóth Márk, Nagybánya

Ó, Istenem, a Te akaratod az,
hogy a szüleimet szeressem. Önts
belém irántuk tiszteletet és szere-
tetet. Fizess meg nekik mindazon
jókért, melyeket velem tettek. Adj
nekik hosszú életet, és engedd,
hogy egykor velem együtt Hozzád
jussanak.

**Gombkötő Gréta Odett,
Szászrégen**

A Nap, a Hold s a csillagok
ragyognak szemében,
szava olyan, mint a méz,
annál is édesebb.
Hogyha bajba kerülsz,
kihez fordulsz először?
Csak az ő ölelése
menthet meg egyedül.
És bár sokszor duzzogva
figyeljük a szavát,
mégis hallgatunk rá.
Boldog Anyák napját!

Oprisi Júlia, Dés

**Bondor Karola,
Szászrégen**

**Kiss Helga Mónika,
Lőrincréve**

**Zsiga Anett,
Szabadka**

Anyu magas, göndör hajú,
Én meg kicsi, zöld papucsú.
Anyu szép és okos nagyon,
Én meg pici s buta vagyok.
Anyu mondja: Pici vagy?
De nekem te így szép vagy.
Megnősz, mint egy facsemete,
S hajad, mint a fa teteje.

**Szántó Sára,
Kolozsvár**

Édes, drága, jó anyám,
Úgy szeretlek téged,
Ezer rózsza közül is
Felismerlek téged.
Édes, drága, jó anyám,
Tündöklő szemedben
Sose legyen búbánat
A te szívedben.

**Trubács Vivien,
Nagyvárad**

Rózsát, szegfűt, ibolyát
Egy csokorba szedtem,
Szívem összes melegével
Kidíszítem szépen.
A törődést, gondoskodást
Megköszönöm szépen,
Arcodon a ragyogást
Örömmel nézem.

**Csuka Evelin Viktória,
Nagyvárad**

**Szász Zsanett,
Marosvásárhely**

**Székely Gabriella tanítónő
magyarlónai osztálya**

Az én édesanyám
tárt karokkal vár,
mindenben segít,
csillogó haja
fénylik a fényben.
Ő a világon a
legjobb édesanya.

Gergely Róbert Miklós

Bársony hajad,
piros arcod,
ügyeltél rám
minden nap.
Szeretlek, édesanyám,
mint senki más.

Jakab Kristóf

Te mindig mellettem vagy,
Ha beteg vagyok, ápolasz,
Ha bús vagyok,
Megvigasztalsz.
Ami jót tettél, visszaadnám,
Ha tudnám.
Egy pusztit adok néked,
Remélem, elég lesz!

Krasznai Noémi Tímea

Amikor rosszul voltam,
mindent megtett értem,
amikor bajban voltam,
mindig kiállt értem.
Anyá, te nagy kincs vagy
az életemben.

Kalló Lehel

Az én anyukám
mindig tanít.
Ha bajban vagyok
rögtön segít.
Az én anyukám
nagyon kedves.
De ha nem kell,
nem is kedves.

**Luk Brigitta,
Kolozsvár**

**Mátyus Adrienn,
Kibéd**

A tavasz oly szép,
hisz sok a virág.
A napsugár soha nem volt
szebb, melegebb, nem ám.
A madarak kinn koncertet
rendeztek, hisz ma van
Anyák napja.

A fák
lombja
zöld,
a forrás
vize kék.
A tavasz
oly szép.

**Józsa Anna
Barbara, Korond**

Kis madárka szépen száll,
erdőn, mezőn át kószál.
Kis madárka meglátja
macska néni gyerekeit.
Bari birka bégicsél,
szereti a kedvesét.
Kanca néni csikója
vígán rugdos a porba'.

**Mátéffy Otília,
Becsek Renáta,
Kovácszna**

Nagy állat az elefánt,
Nagy a lába, bendője,
Hosszú ormány görbülve.
Sárfürdőt vesz minden nap,
Mert megégeti a nap.
Kisborja a farkát fogja,
Nem is veszíti el soha.

**Márton Ágota,
Marosvásárhely**

**Czikó Kamilla,
Csíkszentgyörgy**

Ahány rózsza kertemben,
annyi szeretet szívemben.
Szeretem én anyukám,
és ő az én rózsácskám.

**Madarász Bernadett,
Gyergyószentmiklós**

Szabó Tibor, Olthévíz

Címlap:

KÜRTI ANDREA

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.

Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.

E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.

A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622

Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

KÖSZABÓCSA ÜZENETEI

Király Kis Miklós (népmese)
Tőkés Tamás rajza, Marosvásárhely

**Olvass,
és küldj rajzot róla!**

Fekete István: Bogács
Veres Minola Alesia rajza, Dés

Privigyei Klaudia a nagyváradi
D. Cantemir Iskola harmadikosa.
A bráilai országos karate bajnokságon
egy arany, egy ezüst
és két bronz érmet nyert.

Berei Péter a nagyváradi Szacsvey Imre
Iskola diákja hétéves korától vív, III.
lett az Ille Cornelia Emlékversenyen.
Szegeden nemzetközi versenyen
is vívott.

Küldj

képet osztályodról

Egy hónap múlva vége a tanévnek, fogy a ceruzánk és
a türelmünk is, de a Napsugárt változatlan lelkesedéssel várjuk
– írják Buta Edit tanító néni datki kisdíákjai.

Sportolj,

és küldj fényképet
magadról!

Anzik Benjámin Arnold elsős a szatmár-
németi M. Eliade Iskolában.
A megyei karate bajnokságon III.
helyezett lett, de szép eredményt ért el
az iskolák közötti úszóversenyen is.

E lapszám
támogatói:

nka

Nemzeti Kulturális Alap

BETHLEN GÁBOR
Alap

Ára 3 lej, 400 Ft